

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 653

Archeologienota Harelbekestraat te
Deerlijk (West-Vlaanderen).
Programma van Maatregelen

BORIS HOREMANS

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2020
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
1.1	Aanwezigheid van een archeologische site.....	- 4 -
1.2	Potentieel op kenniswinst	- 6 -
1.3	Impactbepaling en bepaling van maatregelen	- 6 -
1.4	Volledigheid van het onderzoek.....	- 6 -
1.5	Keuze van vervolgonderzoek.....	- 7 -
1.5.1	Onderzoek met ingreep in de bodem	- 7 -
2	Programma van maatregelen	- 10 -
2.1	Administratieve gegevens	- 10 -
2.2	Aanleiding van het vooronderzoek	- 14 -
2.3	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	- 14 -
2.3.1	Onderzoeksvragen proefsleuvenonderzoek	- 14 -
2.4	Onderzoeksstrategie en -methodes	- 15 -
2.4.1	Proefsleuvenonderzoek.....	- 15 -
2.5	Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	- 17 -
2.6	Randvoorwaarden	- 17 -
3	Lijst van figuren	- 18 -

1 Gemotiveerd advies

1.1 Aanwezigheid van een archeologische site

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

In deze paragraaf zullen de resultaten van het bureauonderzoek samengevat worden tot een concrete archeologische verwachting voor het onderzoeksterrein. Het bureauonderzoek bracht volgende relevante elementen aan het licht:

In het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een projectgebied gelegen aan de Harelbekestraat te Deerlijk, werd door ADEDE BVBA een bureaustudie uitgevoerd in het kader van het opstellen van een archeologische nota met uitgesteld traject.

Het doel van dit onderzoek is driedelig. Allereerst wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Vervolgens wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten slotte wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Op basis van beschikbare en geraadpleegde bronnenmateriaal kon binnen het bureauonderzoek de aan-of afwezigheid van een archeologische site of relevante archeologische overblijfselen binnen de contouren van het onderzoeksgebied niet met zekerheid worden aangetoond. Wel is het mogelijk een archeologische verwachting naar voor te schuiven ten einde een antwoord te kunnen bieden op de gestelde onderzoeksvragen.

Het projectgebied kan gesitueerd worden ten westen van de dorpskern van Deerlijk, langs de Harelbekestraat. Deerlijk is een gemeente in het zuidwesten van de provincie West-Vlaanderen, op de grens van de Vlaamse zandleemstreek tussen Kortrijk en Waregem, in het zandige Leie-Schelde-interfluvium. De gemeente wordt doorkruist door twee grote beken (Gaverbeek en Slijpbeek), de spoorweg Kortrijk-Brussel en een autosnelweg (E17 Kortrijk-Gent). Het landschap is licht golvend, met pieken variërend van +14m TAW in de vlakte van de Gaverbeek tot +50m TAW in het zuiden waarin de wijk Sint-Lodewijk gelegen is. Op de traditionele landschappenkaart ligt het projectgebied in het Zandig Leie-Schelde-interfluvium. Het onderzoeksgebied zelf kent een hoogteverloop in noordwestelijke richting. Ten zuidoosten bedraagt de hoogte zo'n 17,25m TAW terwijl dit ten

noordoosten ca. 17,75m TAW bedraagt. Bekeken van het westen naar het oosten zien we dat er iets kleinere hoogteverschillen zijn van maximaal 20 cm.

Uit de landschappelijke ligging, gelegen op een lokale heuvelrug, lijkt een zeker potentieel inzake steentijd naar voor te komen. In het verleden hebben heuvelruggen immers steeds een grote aantrekkingskracht uitgeoefend op de mens, die zich op dergelijke plaatsen vestigden om beschermd te zijn tegen wijzigende waterstanden, waar zij echter wel afhankelijk van waren. Dit lijkt bevestigd te worden door verschillende steentijdvondsten die in de buurt werden gerapporteerd.

Ook inzake Romeinse bodemvondsten lijkt het projectgebied een eerder hoog potentieel te kennen. Op enkele tientallen meters ten zuiden van het projectgebied werden immers bewoningssporen uit de Romeinse periode gevonden. Ook het dorpscentrum van Deerlijk is een gekende vindplaats van Romeins materiaal en men vermoedt dat Deerlijk ooit een Romeinse nederzetting was. Gezien het projectgebied onmiddellijk ten westen van het centrum van Deerlijk ligt, lijkt er hier ook een zeker potentieel te bestaan.

Inzake middeleeuwen en vroegmoderne periode schuiven we een eerder algemene verwachting naar voor. We weten uit de meldingen in de CAI dat het projectgebied gelegen was nabij het centrum van Deerlijk, alsook omgeven was door een veelheid aan sites met walgrachten, wat wijst op een zeker potentieel in de omgeving. Uit historische kaartmateriaal weten we dat het projectgebied sinds de vroege achttiende eeuw onbebouwd was en pas rond 1770 – op de Ferrariskaart – voor het eerst tekenen van bebouwing kent.

Ook voor de hedendaagse periode is er een zeker potentieel. Binnen de contouren van het projectgebied lijken de restanten te liggen van de historische voorloper van de Harelbekestraat, die in de late negentiende eeuw wordt rechtgetrokken. Vanaf de twintigste eeuw is het projectgebied geheel bebouwd geweest met industriegebouwen. De drukkerijactiviteiten die zich binnen deze gebouwen ontplooiden hebben echter voor een belangrijk bodempollutie gezorgd. Na de afbraak van de bestaande bebouwing werd een bodemsanering uitgevoerd, die een belangrijk deel van het projectgebied verstoord heeft.

De geplande werken omvatten de bouw van een meergezinswoning, bestaande uit twee woonblokken. Voor deze woonblokken wordt een onderkeldering voorzien met garages, parkeerplaatsen, tellerruimtes en liften. Deze onderkeldering loopt door tussen de twee woonblokken en vormt zodoende dus één volledige kelderverdieping. Voor deze kelderverdieping wordt een uitgraving voorzien van in totaal 4.403m². Daarbij wordt onder beide woonblokken een uitgraving voorzien tot op 3m85 onder het maaiveld, met een totale oppervlakte van 2.506m². Het centrale gedeelte van de kelder wordt uitgegraven tot op 4m10 onder het maaiveld, met een totale oppervlakte van 1.897m². Gezien de grote bodemingreep die voor de geplande werken dient te worden uitgevoerd, kan worden uitgegaan van een volledige verstoring van het projectgebied.

Om het archeologisch potentieel van het projectgebied in te schatten, werd door ADEDE bvba een Landschappelijk Bodemonderzoek uitgevoerd op 10 december 2020 binnen de contouren van het projectgebied. Hieruit is gebleken dat de bodem binnen het projectgebied wordt gekenmerkt door een A/C bodemhorizontsequentie, waarbij de natuurlijke bodem reeds zwaar vergraven werd. Toch lijkt – gezien het grote potentieel naar Romeins vondstenmateriaal – het resultaat van het Landschappelijk Bodemonderzoek onvoldoende om uitsluitsel te geven inzake het potentieel van het projectgebied. ADEDE bvba is daarom van mening dat een Proefsleuvenonderzoek nodig is om het archeologisch potentieel van het projectgebied verder in kaart te brengen.

1.2 Potentieel op kenniswinst

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek voor het projectgebied, kon niet met zekerheid de aan- of afwezigheid van een archeologische site bepaald worden. Desondanks kan een gemotiveerde uitspraak worden gedaan over het al dan niet moeten nemen van verdere maatregelen. Gezien de hoge verwachting naar mogelijke archeologische sporen uit verschillende periodes, is er een zeker potentieel op kenniswinst bij verder onderzoek. Aangezien het volledige plangebied echter sinds eind 20ste eeuw bebouwd en verhard is, moet er rekening worden gehouden met mogelijke bodemverstoring, zoals ook door het Landschappelijk Bodemonderzoek werd aangetoond.

1.3 Impactbepaling en bepaling van maatregelen

De geplande werken omvatten de bouw van een meergezinswoning, bestaande uit twee woonblokken. Voor deze woonblokken wordt een onderkeldering voorzien met garages, parkeerplaatsen, tellerruimtes en liften. Deze onderkeldering loopt door tussen de twee woonblokken en vormt zodoende dus één volledige kelderverdieping. Voor deze kelderverdieping wordt een uitgraving voorzien van in totaal 4.403m². Daarbij wordt onder beide woonblokken een uitgraving voorzien tot op 3m85 onder het maaiveld, met een totale oppervlakte van 2.506m². Het centrale gedeelte van de kelder wordt uitgegraven tot op 4m10 onder het maaiveld, met een totale oppervlakte van 1.897m². Gezien de grote bodemimpact kunnen deze werken beschouwd worden als uiterst bedreigend voor het potentiële bodemarchief.

1.4 Volledigheid van het onderzoek

Het gemotiveerde advies is gebaseerd op het verslag van de resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden

geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Tijdens het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem werd een bureauonderzoek en een Landschappelijk Bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en de waarde van archeologisch erfgoed op het terrein. ADEDE is dan ook van oordeel dat verder vervolgonderzoek noodzakelijk is. Het desbetreffende programma van maatregelen wordt hier verder opgemaakt.

1.5 Keuze van vervolgonderzoek

1.5.1 Onderzoek met ingreep in de bodem

Een **karterend of waarderend archeologisch booronderzoek** is een logische stap volgend op het aantreffen van intacte bodemprofielen tijdens een paleo-landschappelijke reconstructie (bv. tijdens een proefsleuvenonderzoek of een landschappelijk booronderzoek) en bij uitstek geschikt om de aanwezigheid en begrenzing van steentijdvindplaatsen in kaart te brengen. De methode is minder toepasbaar zonder een voorafgaand landschappelijk bodemonderzoek in de vorm van boringen.

- Is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein? Ja.
- Is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein (levert het iets op)? Neen. Het LBO wees op te grote verstoringsgraad van de ondergrond.
- Is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein? Neen.
- Is het NOODZAKELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)? Neen.

Proefputtenonderzoek ifv. Steentijd worden uitgevoerd op locaties waar tijdens het waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (oa. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen en indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdopgraving op te stellen.

- Is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein? Ja.
- Is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein (levert het iets op)? Neen
- Is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein? Mogelijks. De diepte van de concentraties silexartefacten en/of ander

vondstmateriaal is bepalend voor deze stap. **Indien** gekozen wordt om de afdekkende aardkundige eenheden te verwijderen en deze een archeologische site bevatten, gebeurt deze fase van het vooronderzoek pas nadat het vooronderzoek en de eventuele opgraving van die site uitgevoerd zijn. In deze gevallen is er sprake van een gefaseerd vooronderzoek en worden de overeenkomstige maatregelen en fasering opgenomen in het programma van maatregelen in de nota.

- Is het NOODZAKELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?
Neen

Proefsleuvenonderzoek is erg geschikt voor het opsporen van archeologische ensembles onder de vorm van grondsporen op rurale terreinen met een grote oppervlakte. Belangrijk hierbij is dat het sleuvenonderzoek aanleiding is voor een verdere evaluatie van het terrein in een archeologienota. Indien de kans op aanwezigheid van waardevolle archeologische ensembles vrijwel onbestaande wordt ingeschat, is het sleuvenonderzoek in regel het eindpunt van het archeologisch traject. Wanneer de kans hoog wordt ingeschat, wordt binnen de archeologienota een advies voor een vervolgtraject geformuleerd. Vaak bestaat dit uit een vlakdekkende opgraving op specifiek afgebakende zones van het onderzoeksterrein. Tijdens dergelijk onderzoek is het van belang dat slechts een beperkt deel van het plangebied onderzocht wordt. Archeologische sporen worden tijdens een sleuvenonderzoek immers niet volledig onderzocht. Om de kans op de beschadiging van het archeologisch ensemble te beperken, wordt een dekkingsgraad van 10% – 15% vooropgesteld. Zo wordt het resultaat van het onderzoek bereikt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed. Tijdens het proefsleuvenonderzoek dient ook een landschappelijk bodemonderzoek te worden uitgevoerd. Dit gebeurt door de aanleg van systematisch ingeplande profielkolommen.

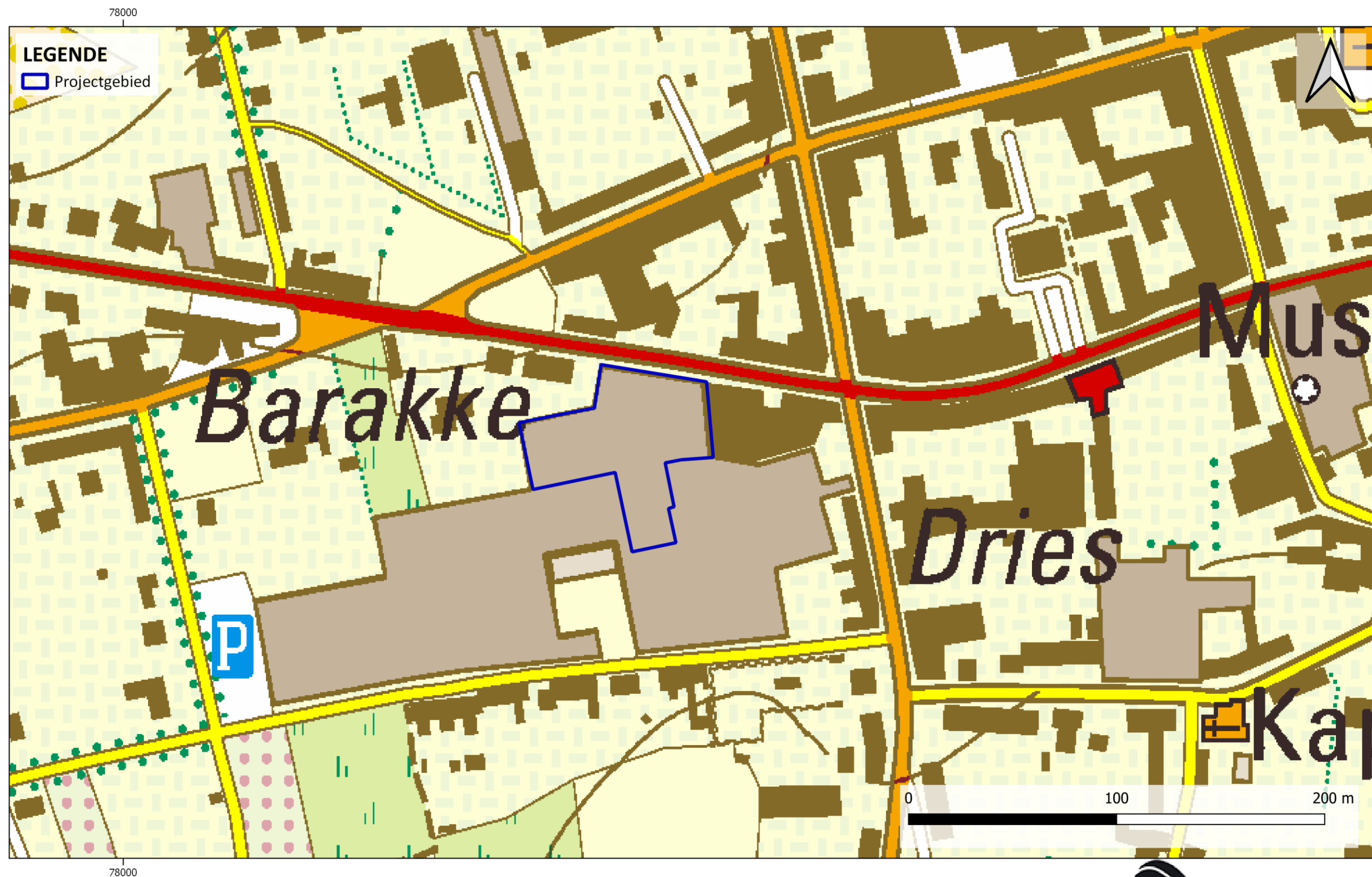
- Is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein? Ja.
- Is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein (levert het iets op)? Ja.
- Is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein? Neen.
- Is het NOODZAKELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)? Ja.
Dergelijke proefsleuven zullen tegen een aanvaardbare kost snel een inschatting kunnen maken inzake de bewaringstoestand van het archeologisch ensemble.

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie wordt door ADEDE bvba een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven geadviseerd. De mogelijke te volgen trajecten worden hieronder beschreven in het programma van maatregelen.

2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2020L47 (bureauonderzoek) 2020L48 (Landschappelijk Bodemonderzoek)
Site	Deerlijk-Harelbekestraat
Projectsigle ADEDE	DEE-HAR
Soort onderzoek	Bureauonderzoek - LBO
Aard van de vervolgwerven	Bouw van appartementsgebouwen met ondergrondse parkeergarage, bergingen, tellerruimten, trappenhallen en liften.
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	David Janssens 2018/00215
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Boris Horemans & Merel Van Eynde, 2020, Archeologienota Harelbekestraat te Deerlijk (West-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 653, Gent.
Grootte projectgebied	± 4.450m ²
Periode uitvoering	December 2020
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Archeologienota, Bureauonderzoek, Landschappelijk Bodemonderzoek.

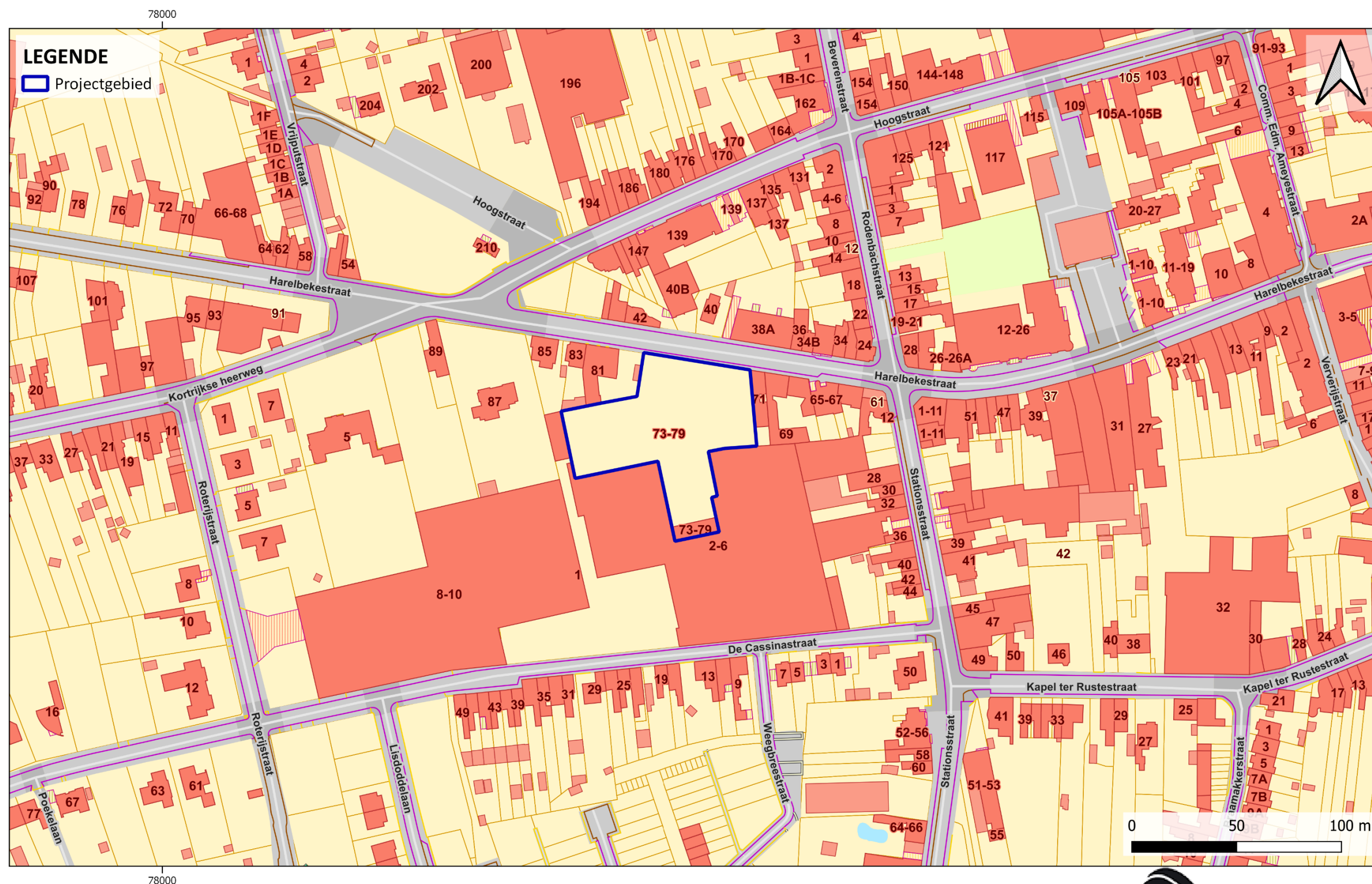
Deerlijk-Harelbekestraat

aangemaakt: 14 december 2020
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

Deerlijk-Harelbekestraat

aangemaakt: 14 december 2020
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

Deerlijk-Harelbekestraat

aangemaakt: 14 december 2020

bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

2.2 Aanleiding van het vooronderzoek

De archeologienota werd opgesteld naar aanleiding van geplande werken die de inplanting van een meergezinswoning met ondergrondse parkeergarage. De totale oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in bodem bedraagt 1000m² of meer binnen een perceelsoppervlakte groter dan 3000m². De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem heeft als doel informatie en gegevens te verzamelen die als aanvulling dienen op de reeds bestaande archeologische, geografische, geologische en historische bronnen. Het onderzoek heeft als uiteindelijk doel na te gaan of er een mogelijk archeologisch waardevolle site binnen de contouren van het onderzoeksgebied aanwezig is. Aan de hand van de verzamelde informatie van het proefsleuvenonderzoek, gecombineerd met het reeds uitgevoerde bureauonderzoek, kan vervolgens een verder te volgen strategie uitgewerkt worden voor de bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied. Volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden aan de hand van het uitgesteld vooronderzoek:

2.3.1 Onderzoeksvragen proefsleuvenonderzoek

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving en duiding? Komt dit overeen met de vaststellingen uit het landschappelijk bodemonderzoek?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er sporen terug te vinden dat de nabijgelegen Romeinse bewoningssporen doorlopen binnen het projectgebied?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings,...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja:

- Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie,...)
- Is er een bodemkundige verklaring voor de gedeeltelijke afwezigheid van archeologische sporen?
- Kunnen er archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Welke vraagstellingen zijn er voor vervolgonderzoek relevant?

2.4 Onderzoeksstrategie en -methodes.

2.4.1 Proefsleuvenonderzoek

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient er gebruik gemaakt te worden van de inplanting van parallelle continue proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied, tenzij op basis van het landschappelijk bodemonderzoek bepaalde zones van het onderzoeksgebied kunnen worden afgeschreven. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m van middellijn tot middellijn. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1.80 tot 2m breed en bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd.

In totaal dienen er 5 proefsleuven aangelegd te worden met een zuidoost-noordwest oriëntatie. Daarnaast wordt er een kleinere proefsleuf met een west-oost oriëntatie aangelegd. Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein. Bij de planning van de sleuven werd er rekening mee gehouden dat de sleuven tot een afstand van 2m van perceelsgrenzen en 5m tot naburige gebouwen moeten gelegd worden.

Via deze methode wordt er 10% van het onderzochte oppervlakte opengelegd en onderzocht. Ter plaatse dienen extra volgsleuven en dwarsleuven of kijkvensters aangelegd te worden en dit voor een totale oppervlakte van 2.5% van het totale projectgebied. Een inschatting naar de inplanting van deze volgsleuven, dwarsprofielen of kijkvensters kan via een bureaustudie niet gemaakt worden en dient tijdens de uitvoering van de proefsleuven te gebeuren in functie van de grootste kennisvermeerdering. De opdrachtnemer dient tevens een KLIP/KLIMM melding te maken om er zich van te vergewissen dat nutsleidingen niet geraakt zullen worden.

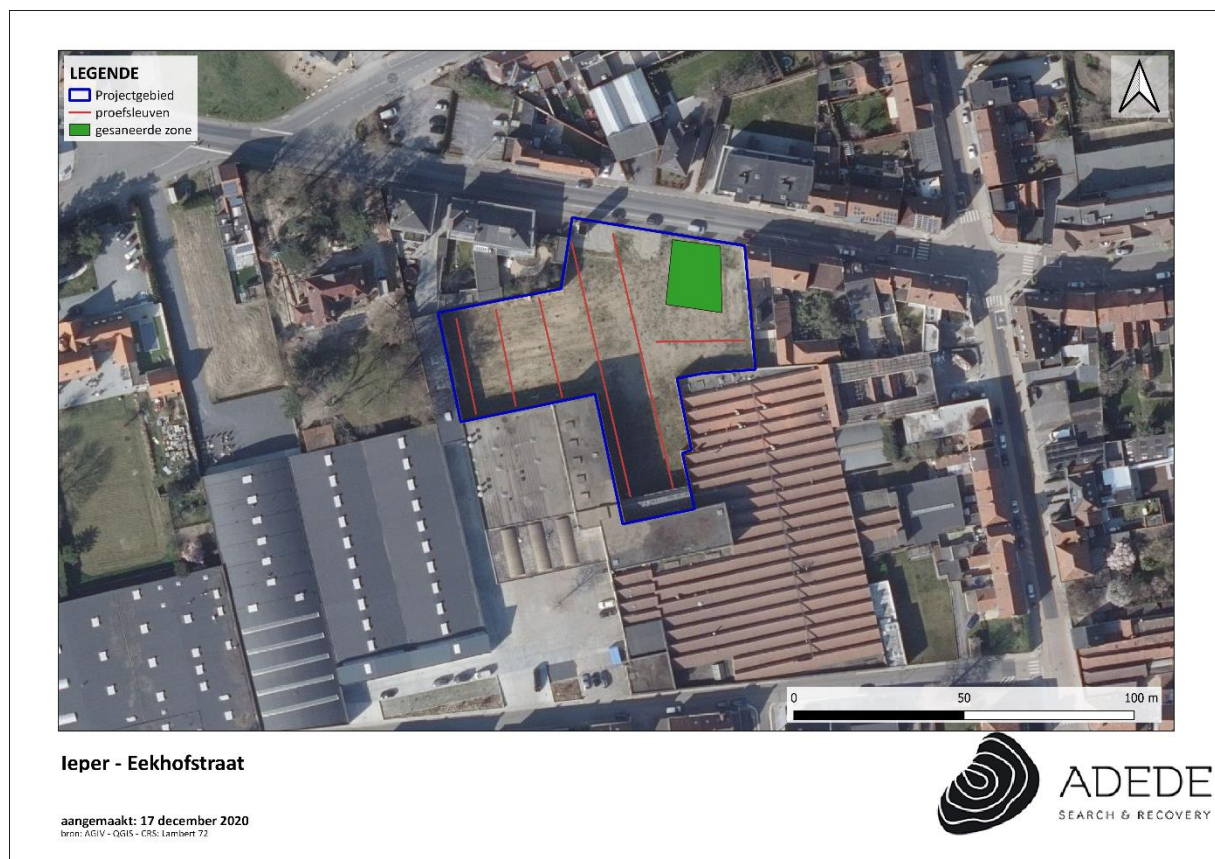
Via deze methode wordt, conform artikel 8.6.2 van de Code van Goede Praktijk 12.5% van het onderzoeksgebied gedekt. Op deze manier wordt er maximale info bereikt tegen een minimale kost. De motivering voor deze keuze dient eveneens toegelicht te worden in de rapportering. Indien afgeweken wordt van het voorgestelde sleuvenplan dient dit eveneens toegelicht te worden in de rapportering.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand aan de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (o.a. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en de rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het voorgestelde vooronderzoek moet niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

De gewenste competenties voor de actoren zijn de volgende:

- Veldwerkleider met ervaring in het aanleggen van proefsleuven.
- Assistent – archeoloog met ervaring in het aanleggen van proefsleuven
- Erkend archeoloog.

Figuur 1. Proefsleuvenplan

2.5 Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

2.6 Randvoorwaarden

Ter bescherming van het potentiële bodemarchief dient vermeld te worden dat er in tussentijd geen ingrepen dieper dan het maaiveld kunnen plaatsvinden. De sloop van de gebouwen en het uitbreken van de verharding voorafgaand aan het verder onderzoek met ingreep in de bodem niet dieper mag gebeuren dan het huidige maaiveld. De sloop van funderingen en eventuele kelders dient te gebeuren onder begeleiding van een archeoloog.

Indien bomen dienen gerooid te worden ivv. Van de geplande werken, mogen deze gerooid worden tot op het maaiveld. Het uitfrezen van de boomwortels dient te gebeuren onder begeleiding van een archeoloog tijdens het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek.

3 Lijst van figuren

Figuur 1. Proefsleuvenplan..... - 17 -